

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ
Γραφείο Δημάρχου
Τηλ: 26533 60300-26530 22536
Fax: 26533 60323-26530 22538
E-mail: d.zagoriou@1376.syzefxis.gov.gr
Ταχ. Δ/ση : Ασπράγγελοι Τ.Κ. 440 07

Ασπράγγελοι 23-4-2018

Με επιτυχία και πολλές συμμετοχές οι Ευρωπαϊκές Ημέρες Χειροτεχνίας με επίκεντρο το Ζαγόρι

Στο προσκήνιο βρέθηκαν και φέτος τα χειροτεχνικά επαγγέλματα του τόπου μας και ο ρόλος τους, τόσο στην απασχόληση και οικονομία, όσο στον πολιτισμό και την παράδοση, στα πλαίσια του εορτασμού των Ευρωπαϊκών Ημερών Χειροτεχνίας το τριήμερο 21-23 Απριλίου με θέμα «*Δημιουργούμε σήμερα την κληρονομιά του αύριο*».

Στόχος των διοργανωτών είναι να «απλωθούν» σε όλη την Ήπειρο με τη συμμετοχή ακόμη περισσότερων δημιουργών, να καταστεί θεσμός για τα χειροτεχνικά επαγγέλματα, όπως ήδη γίνεται μόλις σε τρία χρόνια από την έναρξη τους με επίκεντρο το Ζαγόρι.

Και οι φετινές Ευρωπαϊκές Ημέρες Χειροτεχνίας διοργανώθηκαν με επιτυχία, πολλές συμμετοχές, με πρωτοβουλία και στήριξη για τρίτη συνεχή χρονιά του Δήμου Ζαγορίου, σε συνεργασία με το Εθνικό Πάρκο Βόρειας Πίνδου, το Ριζάρειο Χειροτεχνικό Κέντρο Μονοδενδρίου, το Μουσείο Αργυροτεχνίας του Π.Ι.Ο.Π. και, από φέτος, με την συμβολή της Περιφέρειας Ηπείρου.

Οι εκδηλώσεις που ήταν αφιερωμένες στη νέα γενιά, ολοκληρώθηκαν με ημερίδα που οργάνωσε το πρωί της Κυριακής 22 Απριλίου το Ριζάρειο Χειροτεχνικό Κέντρο στο Μονοδένδρι.

Εκδηλώσεις και συμμετοχές

Εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν ακόμη, στα Γιάννινα με τη συμμετοχή πολλών εργαστηρίων και δημιουργών, στο Μέτσοβο με εργαστήρια βαρελοποιίας, ξυλογλυπτικής και φυσικά στο Ζαγόρι με διάφορα εργαστήρια, συνολικά 26 τον αριθμό.

Στην φετινή διοργάνωση, όπως και στις δυο πρώτες, συμμετείχε ενεργά το Μουσείο Αργυροτεχνίας του Πολιτιστικού Ιδρύματος της Τράπεζας Πειραιώς, στο οποίο παρουσιάστηκε μια ζωντανή εμπειρία από τη γέννηση της ιδέας των κοσμημάτων μέχρι την υλοποίησή τους. Το

Π.Ι.Ο.Π. έχει μεταφέρει τις Ευρωπαϊκές Ημέρες Χειροτεχνίας ανά την Ελλάδα, με εκδηλώσεις στη Χίο, στη Δημητσάνα, τη Στυμφαλία και τη Θεσσαλονίκη.

Για πρώτη φορά συμμετείχαν το Λαογραφικό Μουσείο Μετσόβου, το Μουσείο «Αγάπιος Τόλης» στους Κήπους το οποίο άνοιξε για το κοινό μετά από πολύ καιρό, επίσης το Λαογραφικό και Ιστορικό Μουσείο Ελαφοτόπου και το Μουσείο Νεότερης Ιστορίας Σκλίβανης όπου ο όρθιος αργαλειός αποτέλεσε το επίκεντρο της τριήμερης δράσης για τις Ημέρες Χειροτεχνίας. Ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Βόρειας Πίνδου παρουσίασε τα χειροτεχνικά επαγγέλματα της περιοχής και διοργάνωσε παιδικό εργαστήριο με δημιουργίες από μαλλί. Το Κέντρο Παραδοσιακής Βιοτεχνίας Ιωαννίνων (ΚΕΠΑΒΙ) συμμετείχε με περιήγηση στη διαδραστική αίθυσά του και ζωντανή επίδειξη από τεχνίτες.

Η ημερίδα στο Μονοδένδρι

«Υφαίνοντας το μέλλον» ήταν το θέμα της ημερίδας με το μαλλί να έχει την... τιμητική του, όπως και η υφαντική τέχνη. Την παρακολούθησαν από το Δήμο Ζαγορίου, ο Δήμαρχος Βασίλης Σπύρου, ο πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Νίκος Βρακότας, η πρόεδρος του Πνευματικού Κέντρου και της Κοινοφελούς Επιχείρησης Αγγελική Ράπτη και ο δημοτικός σύμβουλος Βασίλης Ζαρκάδας.

Την ημερίδα συντόνισε η Διευθύντρια του Ριζάρειου Χειροτεχνικού Κέντρου κ. Έφη Γιέπη η οποία εκτός των άλλων ευχαρίστησε το Δήμο Ζαγορίου και προσωπικά το Δήμαρχο Βασίλη Σπύρου για την στήριξη, την εκπρόσωπο της Αναπτυξιακής Εταιρείας Ζαγορίου κ. Ελένη Παγκρατίου η οποία, όπως χαρακτηριστικά είπε, αποτελεί την «*ψυχή του προγράμματος*», αλλά και τους χειροτέχνες που συμμετείχαν και αρκετοί ήταν παρόντες στην ημερίδα.

Αναφερόμενη στο Ριζάρειο Χειροτεχνικό Κέντρο, σημείωσε ότι «*από το 1979 μέχρι σήμερα μεταβιβάζει τη γνώση της υφαντικής και της ταπητουργίας δηλαδή της χειροτεχνίας σε τουλάχιστον 20 μαθήτριες ετησίως με ένα από τα αρχαιότερα χειροκίνητα εργαλεία, τον αργαλειό, συμβάλλοντας έτσι στην διάδοση αυτής της παραδοσιακής τέχνης στις νεότερες γενιές*».

Ταυτόχρονα, είπε, γίνεται προσπάθεια εξέλιξης των υφαντών για να ικανοποιούν τις σύγχρονες ανάγκες. Η κ. Γιέπη αναφέρθηκε και στο σεμινάριο υφαντικής και ταπητουργίας που πραγματοποιήθηκε την περασμένη εβδομάδα στο εργαστήριο του Κέντρου στα Γιάννινα (Ριζάρειος Πολιτεία) και την μεγάλη ικανοποίηση των συμμετεχόντων για τα προϊόντα που έφτιαξαν με τα χέρια τους.

Στον χαιρετισμό του ο Δήμαρχος Ζαγορίου Βασίλης Σπύρου σημείωσε ότι όσοι ασχολούνται με χειροποίητες κατασκευές πρέπει αυτή την τέχνη, την κληρονομιά των προγόνων, να την μεταδώσουν στους

επόμενους και τόνισε: *«Είναι, βέβαια, γνωστό ότι στην προβιομηχανική εποχή όλα ήταν χειροποίητα. Φτάσαμε σε μια εποχή τη λεγόμενη βιομηχανοποιημένη όπου πολλά από αυτά τα αφήσαμε στην άκρη, πολλά καταργήθηκαν, άλλαξε ο τρόπος ζωής, όμως ποτέ δεν έχασε την αξία της οποιαδήποτε χειροποίητη κατασκευή».*

Ο Δήμαρχος Ζαγορίου εξήρε την πρωτοβουλία της κ. Ελένης Παγκρατίου και ευχήθηκε του χρόνου να είναι ακόμη περισσότερα τα εργαστήρια και οι δημιουργοί που θα συμμετέχουν και ευχαρίστησε το Ριζάρειο Χειροτεχνικό Κέντρο για τη φιλοξενία και την προσφορά του στη διοργάνωση.

«Χωρίς τις συνέργειες όλων όσων συμμετέχουν δεν θα μπορούσαμε να κάνουμε τίποτε. Οι Ευρωπαϊκές Ημέρες Χειροτεχνίας όπως τις υλοποιούμε εδώ και τρία χρόνια είναι μια τρανή απόδειξη ότι όταν ενώσουμε τις δυνάμεις μας μπορούμε να κάνουμε πολύ θαυμαστά πράγματα». Αυτό τόνισε εκ μέρους της Αναπτυξιακής Εταιρείας Ζαγορίου η κ. Ελένη Παγκρατίου, συγχαίροντας το Δήμο Ζαγορίου και στο Δημοτικό Συμβούλιο για τη στήριξη και ευχαριστώντας την Περιφέρεια Ηπείρου που από φέτος συμβάλλει στην όλη προσπάθεια που επέτρεψε να ανοιχθεί η διοργάνωση και σε άλλες περιοχές, όπως το Μέτσοβο και η Σκλίβανη.

Η κ. Παγκρατίου αναφέρθηκε στο πως ήρθαν στην περιοχή μας οι Ευρωπαϊκές Ημέρες Χειροτεχνίας. Αυτό συνέβη, όπως είπε, μέσω ενός μικρού ευρωπαϊκού προγράμματος με το οποίο βρέθηκαν στο Παρίσι το 2015, παρακολούθησαν εκεί τις Ευρωπαϊκές Ημέρες Χειροτεχνίας και ήρθαν σε επαφή με τους διοργανωτές που είναι το Εθνικό Ινστιτούτο των Χειροτεχνικών Επαγγελμάτων. Με αυτή την αφορμή ξεκίνησε το 2016 ο εορτασμός στο Ζαγόρι.

«Συνειδητοποιούν, τόνισε η κ. Παγκρατίου, όλοι οι δημιουργοί ότι στα χέρια τους κρατάνε αυτό που θα παραδοθεί σε μια επόμενη γενιά, αυτό που είναι μια ποιότητα ζωής, μια δυνατότητα απασχόλησης, ο ίδιος ο πολιτισμός».

Καταλήγοντας ανέφερε ότι στόχος είναι να «απλωθούν» όσο γίνεται περισσότερο, όχι απλά αριθμητικά, αλλά με τις ιδέες μας και με δράσεις που θα οδηγήσουν σε ένα καλύτερο μέλλον για αυτά τα επαγγέλματα, να διεκδικηθεί από την πολιτεία αυτό που τους αρμόζει.

Ανάμεσα στα διάφορα εκθέματα στο Ριζάρειο Χειροτεχνικό Κέντρο ξεχώριζε το υφαντό μπάνερ με το σήμα των Ευρωπαϊκών Ημερών Χειροτεχνίας το οποίο έφτιαξαν η κ. Λένα Γεροθανάση από το εργαστήριο «Σαΐτα» με και τα κορίτσια του Ριζάρειου Κέντρου.

Οι εισηγήσεις

Ο Στέφανος Τσιόδουλος, Επίκουρος καθηγητής στη Σχολή Καλών Τεχνών του πανεπιστημίου Ιωαννίνων μίλησε με θέμα: **«Το μαλλί στην παραδοσιακή κοινωνία (18ος-αρχές 20^{ου} αιώνα).**

Ο Γεώργιος Μπέλλος (κοινή εργασία με την συνάδελφό του Μερόπη Νικολάου), Γεωπόνος – Ζωοτέχνης στο Κέντρο Ζωικών Γενετικών Πόρων Ιωαννίνων με θέμα: **«Αξιοποίηση του μαλλιού των προβάτων. Παρελθόν, παρόν και μέλλον».**

Η Αλεξάνδρα Μπίσα - Σχεδιάστρια Υφάσματος: **«Η υφαντική σήμερα».**

Η κ. Μπίσα κατάγεται από το Μέτσοβο και δραστηριοποιείται στην Αθήνα στην υφαντική.

Η ημερίδα έκλεισε με συζήτηση πάνω στα θέματα που αναπτύχθηκαν με την επισήμανση ότι το μαλλί (ιδίως αυτό από σπάνιες φυλές προβάτων της Ηπείρου) πρέπει να αξιοποιηθεί. Όχι μόνο στην παραδοσιακή υφαντική, αλλά και για την παραγωγή σύγχρονων προϊόντων, προσαρμοσμένων στις σημερινές ανάγκες, καθώς και ως δομικό υλικό, όπως συνέβαινε στο παρελθόν, για παράδειγμα στη κατασκευή των πέτρινων γεφυριών.